

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי י"ח בטבת תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - צ"ז

1. רבי שמעון בן יוחאי: כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה, שפתותיו דובבות בקבר. מניין? 'וחכך כיון הטוב ... דובב שפתי ישנים' ככומר של ענבים, כשמניח אצבע עליו מיד דובב. אף ת"ח וכו'.

2. בן עשרים ולא הביא שתי שערות האם נחשב כגדול?

במשנתנו מבואר שנחשב כקטן. אמנם אם נולדו בו סימני סריס, נחשב גדול [כמבואר מהברייתא].
כאשר לא נולדו לו סימני סריס נחשב כקטן עד רוב שנותיו.
רבי יעץ לגבי מי שלא הביא שתי שערות, להאכילו אם רזה או להכחישו אם שמן. כיון שפעמים שנושרות מחמת חוסר או עודף במשקל.

3. האם מותר לישא קרובות אנוסתו או מפותתו?

במשנה מבואר שמותר אך ההיתר רק לאחר מיתתה של האנוסה. ובחייה מדרבנן אסור ואפילו אם רק נחשד באשה מסוימת אסור לישא את אמה.
המקור מהתורה להתייר קרובות אנוסתו - א. בכל העריות נאמר לשון שכיבה ובקרובות אשתו נאמר קיחה ללמד שרק קרובות מי שלקוחה לו נאסרו.
ב. 'ערות בת בנך ... לא תגלה' משמע בת בנה שלה מותר. מאידך נאמר מפורש 'את בת בנה ... לא תקח' - נכדת אנוסתו מותרת, נכדת אשתו אסורה.

4. שנינו: נושא אדם אנוסת אביו ומפותת אביו, אנוסת בנו ומפותת בנו, רבי יהודה אוסר באנוסת אביו ומפותת אביו. מה טעמו של ר' יהודה?

'... ולא יגלה כנף אביו', והכוונה לאנוסת אביו שהרי נסמך לפסוק שעוסק באנוסה.
אמנם לרבנן - 'כנף אביו': בא לאוסרו בשומרת יבם של אביו. ולעבור בשלשה לאוין: כנף אביו, דודתו, ויבמה לשוק [כשאביו חי].

5. אלו חידות שרגילים בהם בני אדם הגמרא מביאה?

א. אח שלי מאב ולא מאם והוא בעלה של אמי ואני בתה של אשתו = כשאנס אשה ונולד בת, ובנו נשא את האנוסה.

ב. אח שלי הוא בני = כשעובד כוכבים בא על בתו.

ג. שלום לך בני, אני בת אחותך = כשעובד כוכבים בא על בת בתו. [וכשבא על בת בנו, היא בת אחיו]

ד. אני מתרעמת על אחי שהוא אבי והוא בעלי והוא בן בעלי והוא בעל אמי ואני בת אשתו ואינו נותן לחם לאחיו היתומים שהם בני בתו = כשעובד כוכבים בא על אמו והוליד ממנה בת, [= גם בתו וגם אחותו] וחזר ובא על אותה בת, [= נהיה לבעלה] ובא אביו של אותו עכו"ם ובא עליה [=] אף הוא [בעלה] והוליד ממנה בנים [= אחיו של אותו עכו"ם].

ה. אני ואתה אחים, אני ואביך אחים, אני ואמך אחיות = בעכו"ם הבא על אמו והוליד ממנה שתי בנות, וחזר ובא על אחת מהן והוליד ממנה בן.

ו. מקרה השייך אף בהיתר - אני ואתה בני אחים, אני ואביך אחים, אני ואמך בני אחים = ראובן שיש לו שתי בנות, ובא שמעון אחיו ונשא אחת מהן [בת אחיו אינה ערוה] ובא בן לוי אחיהם ונשא את הבת השניה. ואת הדברים הנ"ל אומר בנו של לוי.

6. הגירות שנתגיירו בניה עמה - אין להם דין 'אחים מן האב' ולכן לא חולצין ולא מייבמין, ואפילו כשהורתו של ראשון שלא בקדושה ולידתו בקדושה, והשני הורתו ולידתו בקדושה. וכן בשפחה שנשתחררו בניה עמה. מציון שראב"י התייר בן שפחה משוחררת באשת אחיו ורב ששת אסר, במה נחלקו?

א. באחים מן האב ולא מן האם - לכ"ע מותר, כיון שהכל יודעים שאין 'אחיה' מן האב.

באחים מן האם ולא מן האב - לכ"ע אסור, שמא יטעו לחשוב שדין אחים להם, ומותר לישא אשת אחיו.

ונחלקו באחים מן האב ומן האם - ראב"י התייר כיון שקוראים להם בני פלוני האב. ורב ששת אסר כיון שקוראים להם גם בני פלונית.

ב. יש אומרים: שראב"י התייר אפילו באחים מן האם וטעמו 'גר שנתגייר - כקטן שנולד דמי'.

לראב"י משנתנו שאמרה - 'לא חולצין ולא מייבמין' אין כוונתה שאסורים אלא שהיא אינה בתורת חליצה וייבום, ומותרת לאח ככל העולם.

ראיה לרב ששת מהברייתא: שני אחים תאומים גרים, וכן משוחררים לא חולצין ולא מייבמין, ואין חייבין משום אשת אח, כיון שהם כקטן שנולד. היתה הורתן שלא בקדושה ולידתן בקדושה - לא חולצין ולא מייבמין, אבל חייבין משום אשת אח. היתה הורתן ולידתן בקדושה - הרי הן כישראלים לכל דבריהן. משמע שרק חיוב אין אבל איסור מדרבנן יש. ונדחה: אף איסור אין והלשון 'אין חייבין' משום הסיפא.